

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 201/2545

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โจทก์ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้ร้อง ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ผู้คัดค้าน นาง วงเดือน สุวรรณโชติจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 249, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 153, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 114, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 115

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ลูกหนี้ชำระหนี้ตามคำพิพากษายอมให้แก่ธนาคารผู้คัดค้าน แม้จะเป็นการชำระหนี้เพื่อให้หนี้ระงับก็ตาม แต่เป็นการชำระหนี้ที่สืบเนื่องมาจากการที่ผู้คัดค้านให้จำเลยกู้เงินและกู้เบิกเงินเกินบัญชี จึงเป็นการที่จำเลยได้รับประโยชน์จากการนำเงินที่รับอนุมัติให้กู้ไปใช้ในธุรกิจของจำเลย การชำระหนี้ของจำเลยดังกล่าวจึงไม่ใช่เป็นการทำให้โดยเสนหาหรือให้เปล่า ย่อมถือได้ว่าการชำระหนี้ของจำเลยเป็นการชำระหนี้โดยมีค่าตอบแทน การที่ผู้คัดค้านฎีกาว่า ผู้คัดค้านได้รับชำระหนี้จากจำเลยโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน และการชำระหนี้ดังกล่าวหาได้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยมุ่งหมายให้ผู้คัดค้านได้เปรียบแก่เจ้าหนี้คนอื่นแต่อย่างใดนั้น เป็นข้อที่ผู้คัดค้านเพิกยกขึ้นในชั้นฎีกาโดยมิได้อุทธรณ์โต้แย้งไว้จึงยุติไปตามคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้น แม้ศาลอุทธรณ์ภาค 2 จะยกปัญหานี้ขึ้นวินิจฉัย ก็ถือว่าเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค 2 จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 249 วรรคหนึ่ง ประกอบด้วยพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 153 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยให้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องจำเลยขอให้ล้มละลายเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2539 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2540 และพิพากษาให้ล้มละลายเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2540 ขณะนี้ยังไม่พ้นจากภาวะล้มละลายผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 19 กันยายน 2539 (ที่ถูกรื้อวันที่ 19 กรกฎาคม 2539) จำเลยชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความจำนวน 179,927.04 บาท และเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2539 จำนวน 10,000 บาท ให้แก่ผู้คัดค้าน อันเป็นการชำระหนี้ภายในกำหนดเวลา 3 ปี และ 3 เดือนตามลำดับก่อนมีการขอให้ล้มละลาย เป็นการกระทำที่ไม่สุจริตและทำให้ผู้คัดค้านได้เปรียบแก่เจ้าหนี้คนอื่น ขอให้คำสั่งเพิกถอนการชำระหนี้ระหว่างจำเลยกับผู้คัดค้านตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 114 และมาตรา 115 ตามลำดับและให้ผู้คัดค้านส่งมอบเงินจำนวน 189,927.04 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งเพิกถอนการชำระหนี้จนกว่าจะชำระเสร็จผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า การชำระหนี้ดังกล่าวเป็นการชำระหนี้ที่จำเลยและนางฮั่วแจ่มแจ้ว ร่วมกันชำระหนี้ให้แก่ผู้คัดค้านตามคำพิพากษายอม ผู้คัดค้านได้รับชำระหนี้ไว้โดยสุจริตและมีค่าตอบแทน ขอให้ยกคำร้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้เพิกถอนการชำระหนี้ของจำเลยแก่ผู้คัดค้านระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 23 กันยายน 2539 จำนวน 189,927.04 บาท ให้ผู้คัดค้านส่งมอบเงินจำนวน 189,927.04 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งเพิกถอนจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องผู้คัดค้านอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายืนผู้คัดค้านฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า

"ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยกับนางฮั่ว แจ่มแจ่ม เป็นหนี้ผู้คัดค้านตามสัญญากู้ยืมเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชี ค่าประกัน และจำนองผู้คัดค้านฟ้องจำเลยกับนางฮั่วเป็นคดีแพ่งต่อศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นพิพากษาตามยอมเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2536 ให้จำเลยกับนางฮั่วร่วมกันชำระเงินจำนวน 445,661.71 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 18 ต่อปีของต้นเงิน 445,174.71 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ โดยให้ชำระงวดแรก 100,000 บาท ในกำหนด 1 เดือน ส่วนที่เหลือชำระให้เสร็จสิ้นภายใน 5 เดือน นับแต่ชำระงวดแรกระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 19 กรกฎาคม 2539 จำเลยชำระหนี้ตามคำพิพากษตามยอมให้แก่ผู้คัดค้านรวม 17 ครั้งเป็นเงิน 179,927.04 บาท และชำระเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2539 อีก 10,000 บาท การชำระหนี้ดังกล่าว เป็นการชำระหนี้ภายในกำหนดเวลา 3 ปี และ 3 เดือน ก่อนมีการฟ้องขอให้จำเลยล้มละลายในคดีนี้มีเจ้าหนี้ขอรับชำระหนี้ 2 ราย คือ โจทก์และผู้คัดค้านไม่ปรากฏว่าจำเลยมีทรัพย์สินที่อาจแบ่งได้ในคดีล้มละลาย มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาผู้คัดค้านว่าผู้ร้องขอให้เพิกถอนการชำระหนี้ดังกล่าวได้หรือไม่ประการแรกเกี่ยวกับการรับชำระหนี้ระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 19 กรกฎาคม 2539 รวม 17 ครั้ง เป็นเงิน 179,927.04 บาท เป็นการรับชำระหนี้โดยมีคำตอบแทนหรือไม่ เห็นว่า การที่ลูกหนี้ชำระหนี้ตามคำพิพากษตามยอมให้แก่ผู้คัดค้าน แม้จะเป็นการชำระหนี้เพื่อให้หนี้ระงับก็ตาม แต่ก็เป็นการชำระหนี้ที่สืบเนื่องจากการที่ผู้คัดค้านให้จำเลยกู้เงินและกู้เบิกเงินเกินบัญชี จึงเป็นการที่จำเลยได้รับประโยชน์จากการนำเงินที่รับอนุมัติให้กู้จากผู้คัดค้านไปใช้ธุรกิจของจำเลย การชำระหนี้ของจำเลยไม่ใช่เป็นการทำให้โดยเสนหาหรือให้เปล่า ๆ ย่อมถือได้ว่าการชำระหนี้ของจำเลยเป็นการชำระหนี้โดยมีคำตอบแทน ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยว่าเป็นการชำระหนี้โดยไม่มีคำตอบแทน จึงให้เพิกถอนการชำระหนี้ดังกล่าวตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 114(เดิม) นั้นไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของผู้คัดค้านฟังขึ้นส่วนที่ผู้คัดค้านฎีกาว่า การชำระหนี้เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2539 จำนวน 10,000 บาท ผู้คัดค้านได้รับชำระหนี้โดยสุจริตและมีคำตอบแทน การชำระหนี้ดังกล่าวหาได้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยมุ่งหมายให้ผู้คัดค้านได้เปรียบแก่เจ้าหนี้คนอื่นแต่อย่างใดนั้นเป็นข้อที่ผู้คัดค้านเพิกยกขึ้นในชั้นฎีกา ผู้คัดค้านมิได้อุทธรณ์โต้แย้งไว้จึงยุติไปตามคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้น แม้ศาลอุทธรณ์ภาค 2 จะยกปัญหาข้อนี้ขึ้นวินิจฉัย ก็ถือว่าเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค 2 จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 บรรคหนึ่งประกอบด้วยพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยให้"พิพากษาแก้เป็นว่า ให้เพิกถอนเฉพาะการชำระหนี้เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2539 จำนวน 10,000 บาท ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 115 ให้ผู้คัดค้านคืนเงินจำนวนดังกล่าวแก่ผู้ร้องพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เพิกถอนจนกว่าจะชำระเสร็จ

องค์คณะ

วรนาถ ภูมิถาวร · ประมาณ ตียะไพบุลย์สิน · พีรพล จันทรสว่าง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/201/2545>